

Den 30. august 2021

Dansk Sygeplejeråds hørings svar til budget 2022

Mangel på sundhedsfaglige medarbejdere er den absolut største udfordring i det danske sundhedsvæsen. Det gælder ikke mindst sygeplejersker, og det ses og mærkes tydeligt i det regionale sundhedsvæsen. Vi har i det følgende peget på en række områder, hvor vi mener, at der er brug for at iværksætte en målrettet indsats, hvis borgerne i fremtiden skal have den pleje og behandling, som de forventer og har ret til.

Der er brug for en lønmæssige anerkendelse af sygeplejerskerne

Sygeplejerskerne har under strejken ved OK21 kæmpet for bedre arbejdsvilkår og en løn, der afspejler opgaver, ansvar og uddannelsesniveau. Der er nu blevet foretaget et regeringsindgreb i sygeplejerskernes konflikt, hvor der ikke afsættes ekstra midler til sygeplejerskernes løn. I Sundhedsstyrelsens vurdering af konsekvenserne af sygeplejerskestrejken fremgår det, at:

"Ikke strejkeramte afdelinger oplever i stigende grad nedsat villighed blandt personalet til at påtage sig ekstra byrder, som afledte effekter af strejken, og derfor har strejken efterhånden bredere betydning for sygehusdriften".

Hos sygeplejerskerne er det en torn i øjet, at man tilsyneladende har opbygget et sundhedsvæsen baseret på sygeplejerskernes velvilje. Som vores øverste arbejdsgiver i regionen, er I nødt til at se i øjnene, at I står overfor store udfordringer. Mange sygeplejersker giver udtryk for, at de ikke længere vil udvise den fleksibilitet, som de har udvist igennem flere år, og som har båret Danmark sikkert igennem Corona-krisen. Organisatoriske snuptags-løsninger, som f.eks. arbejds- og sengefællesskaber, der kamouflerer over dårlige normeringer og et sundhedsvæsen i knæ, må ophøre, hvis det fortsat skal være attraktivt at arbejde som sygeplejerske i Region Midtjylland.

Der er brug for, at I som politikere tager ansvar for den aktuelle situation, og bidrager til en forbedring af sygeplejerskernes løn- og

Dansk Sygeplejeråd

Kreds Midtjylland

Fælles postadresse:
DSR, Kreds Midtjylland
Marienlystvej 14
DK - 8600 Silkeborg

Telefontider:
Mandag, tirsdag og
torsdag kl. 10.00-15.00
Onsdag kl. 13.00-15.00
Fredag kl. 10.00-12.30

Tlf. +45 4695 4600

midtjylland@dsr.dk
www.dsr.dk/midtjylland

Lokalkontorer:

Aarhus
Ecopark
Bautavej 1A
8210 Aarhus V
Kontoret er åbent efter aftale

Holstebro
Stationsvej 8 A
7500 Holstebro
Kontoret er åbent efter aftale

arbejdsvilkår. Det er nødvendigt for at sikre fremtidens sundhedsvæsen.

I 2025 vil der mangle 6000 sygeplejersker på landsplan

Dansk Sygeplejeråd har i juni 2021 gennemført spørgeskemaundersøgelser blandt hhv. tillidsrepræsentanter og ledende sygeplejersker i DSR. I undersøgelsen angav 43 % af de deltagende tillidsrepræsentanter, at der ofte er færre end tre ansøgere til en sygeplejerskestilling. Hele 12 % svarede, at der ofte slet ingen ansøgere er. 56 % af de deltagende ledende sygeplejersker rapporterede, at de har ubesatte stillinger. Ansøgertallet til uddannelsen som sygeplejerske er faldet med 8 % i forhold til sidste år, og det er nu det laveste siden 2013. I 2025 vil der mangle over 6.000 sygeplejersker i Danmark. En analyse foretaget af Damvad på vegne af professionshøjskolerne viser, at der i Vest- og Østjylland vil mangle henholdsvis 700 og 1.500 sygeplejersker i 2030.

Manglen på rekruttering og fastholdelse af sygeplejersker har allerede nu store konsekvenser. I 2020 var der 182 vakante sygeplejerskestillinger i Region Midtjylland, og i 2. kvartal i 2021 blev der brugt 29.007.000 kr. på over- og merarbejde til sygeplejerskerne. Sygeplejerskerne vil ikke længere dække de massive huller i vagtplanerne, og ledelserne pålægger derfor ekstra vagter i stort omfang. Det er ikke en holdbar løsning, og det er ikke vejen til bedre rekruttering og fastholdelse. Lokale forhandlinger under konflikten har atter åbenbart, at der ikke kan udtages til strejke, fordi ubesatte stillinger og en drift baseret på vikarer, pålagte vagter og andre ad hoc løsninger står i vejen for sikringen af beredskaber under strejken.

Konflikten har ligeledes vist, at der er afdelinger, som har alle sygeplejerskestillinger besat og alligevel ikke kan stille nødberedskab. Normeringerne er blevet så stramme, at de på ingen måde flugter med patientindtaget og patienternes sygdomskompleksitet.

Det har også konsekvenser for introduktionen af nyansatte sygeplejersker, som ikke kan gennemføres i praksis pga. af overbelægninger og manglende sygeplejerskeressourcer. Under de nuværende rammer har ledelserne ikke tilstrækkeligt handlerum til at tiltrække og fastholde personale, som har eller får oparbejdet de rette kompetencer. I sidste ende er der kun patienterne og de pårørende til at betale prisen for prioriteringerne.

En del af løsningen på sygeplejerskemanglen er, at flere sygeplejersker vælger at gå op i tid. Dansk Sygeplejeråd har gennemført en spørgeskemaundersøgelse med fokus på, hvad der kan få deltidsansatte sygeplejersker til at arbejde flere timer om ugen. Undersøgelsen viser, at:

- Næsten halvdelen (48%) svarer, at en større økonomisk gevinst ville kunne få dem til at arbejde flere timer om ugen.
- 30% peger på et bedre arbejdsmiljø.

- 20% efterspørger større indflydelse på planlægningen af deres arbejdstid.

Derudover foreslår vi at:

- Hvis sundhedsvæsenet skal forblive en attraktiv arbejdsplads, skal der investeres i bedre normeringer, arbejdsvilkår og kompetenceudvikling. Det er den eneste farbare vej, hvis vi fortsat skal kunne bidrage sygeplejefagligt på højt niveau i et velfungerende og effektivt sundhedsvæsen, hvor der er fagligt råderum og faglig kvalitet til gavn for patienter, pårørende og borgere.
- Det er afgørende at sygeplejerskerne har deres faglige fundament indenfor eget speciale. Det skaber det bedste fundament for at udvikle den sygeplejefaglige kvalitet til gavn for sundhedsvæsenet og patientsikkerheden.
- Regionen skal øge brugen af seniorordninger blandt sygeplejersker, så det bliver attraktivt at blive længere på arbejdsmarkedet.
- Der er brug for at iværksætte en målrettet indsats for de nyuddannede sygeplejersker, så de får en god overgang fra studieliv til arbejdsliv og forbliver i faget. I kan læse vores anbefalinger [her](#).

Der er brug for at iværksætte en særlig indsats på det medicinske område

Dansk Sygeplejeråd har igennem en årrække gjort regionsrådet opmærksom på forholdene på det medicinske område, hvor antallet af sygeplejersker ikke står mål med antallet af patienter. Arbejdspresset har igennem lang tid været både kritisk og massivt, hvilket afspejler sig i de mange vakante stillinger.

På trods af, at der er stort behov og efterspørgsel efter medicinske sengepladser, har man i Region Midtjylland valgt at nedlægge medicinske sengepladser som en konsekvens af, at der ikke er tilstrækkeligt sundhedspersonale. Det kan mærkes hos de akutsyge patienter, der har brug for pleje og behandling på et sygehus.

Der er udarbejdet mange analyser og fremskrivninger af den demografiske udvikling for de kommende år. Vi ved derfor, at antallet af ældre borgere stiger, samtidig med at patienterne får mere komplekse sygdomstilstande f.eks. som følge af komorbiditet. Hvis det medicinske område skal håndtere disse udfordringer, er der brug for at iværksætte en særlig indsats på det medicinske område. Vi foreslår derfor at:

- Der skal udarbejdes en udviklingsplan for det medicinske område, der indeholder en konkret strategi for, hvordan man i regionen vil sikre, at området kan håndtere fremtidens udfordringer både på kort og på lang sigt.
- For at kunne håndtere flere ældre patienter med mere komplekse sygdomstilstande skal sygeplejerskerne på det medicinske område tilbydes kompetenceudvikling.
- For at rekruttere og fastholde det nødvendige antal sygeplejersker til det medicinske område foreslår vi, at regionen etablerer en specialuddannelse for de medicinske sygeplejersker. Det kan

motivere både de sygeplejersker, der ønsker at dygtiggøre sig i den kliniske hverdag tæt på patienten og de, der ønsker at bidrage til uddannelse og udvikling via akademiske kompetencer eller at gå ledervejen. Dansk Sygeplejeråd, Kreds Midtjylland indgår gerne i et samarbejde med regionen om at etablere en specialuddannelse på det medicinske område.

Der er brug for at tænke nyt i psykiatrien

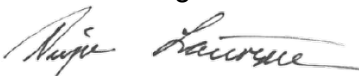
Vi mener, at der er brug for at tænke nyt i psykiatrien, hvor antallet af borgere med psykisk sygdom er stigende, og hvor udfordringerne med ulighed i sundhed er tydeligst.

Vi anbefaler derfor fortsat regionen, at der afsættes øremærkede midler til kompetenceudvikling af sygeplejersker, der er ansat i psykiatrien – både til gavn for patienterne og for at styrke karriereveje for sygeplejersker ansat i psykiatrien. Vi ser gerne at flere sygeplejersker i psykiatrien får mulighed for at uddanne sig eksempelvis med specialuddannelse i psykiatri eller til APN-sygeplejersker. Aktuelt er der mangel på speciallæger i psykiatrien, og her kunne APN-sygeplejerskerne med fordel have en særlig rolle.

APN-uddannelsen er en toårig kandidatuddannelse, som er særligt kvalificerende til at hjælpe mennesker med komplekse sundhedstilstande og multisygdom. Det vil kunne højne kvaliteten omkring behandling og forebyggelse samt give et bedre møde med psykiatrien for patienterne. Flere karriereveje for sygeplejersker i psykiatrien vil have en positiv effekt på fastholdelse og rekruttering.

Vi håber, at I vil medtage ovenstående forslag i den politiske behandling af forslag til budget 2022. Vi står naturligvis til rådighed for en yderligere drøftelse.

Med venlig hilsen

Anja Laursen
Kredsformand